

JAARVERSLAG VAN DE STICHTING LAURENTIUSKERK Kimswerd 2017

Voorwoord

2017 was misschien wel het meest enerverende jaar uit de jonge geschiedenis van de Stichting Laurentiuskerk Kimswerd.

De exploitatie van onze kerk verloopt goed: "we krije wat spek op é lea". Er wordt ieder jaar op het gebied van onderhoud één en ander uitgevoerd. Het is een ereplicht om ons topmonument na een dure restauratie in een goede staat te houden.

Zondag 21 januari 2018 is de fusie tussen de Hervormde Gemeente Arum en de Hervormde Gemeente Kimswerd en de Gereformeerde kerk van Arum officieel getekend in aanwezigheid van notaris Troost uit Bolsward. Voor onze stichting een belangrijk moment om dat daarbij ook de bijdrage aan de Stichting Laurentiuskerk geregeld moest worden. Dat is na een langdurig proces voor onze stichting op een goede manier geregeld. Daarbij zijn twee toezeggingen van essentieel belang.

De Stichting Laurentiuskerk Kimswerd ontvangt tot in lengte van dagen de helft van de pacht van de landerijen die in het verleden toebehoorden aan de Nederlandse Hervormde Kerk van Kimswerd. De tweede toezegging betreft de overdracht van het kostbare avondmaalszilver aan de Laurentiusstichting. Dit zilver is permanent uitgesteld in het Hannemahuis in Harlingen en dat blijft zo. Met deze overdracht is goed geregeld dat dit cultureel erfgoed bij de Laurentiuskerk blijft. De pachtbijdrage is het fundament van een gezonde exploitatie. Een goed onderhoud is daarmee in de toekomst ook mogelijk. Als tegenprestatie mag de Protestantse Gemeente Arum-Kimswerd twaalf keer om niet gebruikmaken van de Laurentiuskerk voor een dienst. De twee boven genoemde afspraken worden in een afzonderlijke notariële akte vastgelegd.

Een hoogtepunt in het afgelopen jaar was ook zeker de theaterproductie "De besinning" van de PeerGroup, Locatietheater Noord Nederland. Deze voorstelling werd gepresenteerd in onze Laurentiuskerk in Kimswerd in Sneek en Medenblik. Dit was een theaterproductie van de trilogie over Grutte Pier. Er vonden een twaalftal uitvoeringen plaats in de Laurentiuskerk. Daarvoor waren een week lang repetities in de kerk. Het monumentaal interieur bleek een passend en sfeervol decor te zijn. Het toneelstuk kreeg van pers en publiek een hoge waardering.

Een "boppeslach" was ook de verschijning van het boek "De Friese Elfkerkentocht". Op initiatief van de Stichting Alde Fryske Tsjerken zijn de elf mooiste middeleeuwse kerken van Fryslân beschreven in drie talen (Nederlands, Engels en Duits). Het boek is een uitgave in het kader van Ljouwert/Fryslân Kulturele Haadstêd 2018. De schrijver Justin Kroesen vertelt dat de Laurentiuskerk voor hem de absolute favoriet is.

Hij gaf dat ook aan in een uitgebreid artikel over dit boek in de Leeuwarder Courant: de keus voor de elf kerken is gebaseerd op het ensemble, het geheelbinnen "die waarin ik het gevoel heb dat ik in de sfeer van 300 jaar geleden stap" zegt Kroesen. "Kimsward is een topper, omdat er niets is dat stoort. Alles is er in één campagne in 1695 veranderd. De preekstoel is er ook zo verfijnd en doordacht".

Tot slot mag ook niet onvermeld blijven dat 11 mei 2017 een cruiseschip Le Soleil arriveerde in Harlingen. Er werd een panoramarit door Fryslân georganiseerd. Eén van de keuze-programma's was een bezoek aan het Planetarium in Franeker in combinatie met een bezoek aan de Laurentiuskerk. Er stonden die dag twee bussen voor de kerk met 84 gasten. De gasten kregen een verhaal voorgeschoteld in vloeiend Frans en konden vervolgens het bijzondere religieus erfgoed van binnen en buiten bekijken.

De eindconclusie van het afgelopen jaar mag zijn dat de Laurentiuskerk van Kimsward een springlevend monument is.

Doel

Het doel van de Stichting is vastgelegd in de statuten: het in eigendom verwerven en vervolgens laten restaureren van de Laurentiuskerk te Kimsward met de bijbehorende begraafplaats, waarbij deze in historische staat wordt teruggebracht en gehouden. Het (na restauratie) beheren en in stand houden en exploiteren van deze kerk welke is aangewezen als Beschermd Monument zoals bedoeld in de Monumentenwet 1988.

De globale aanpak is daarvoor aangegeven in het Beleidsplan 2010-2025

Samenstelling bestuur

Voorzitter	Tsjebbe Hettinga
Penningmeester	Sipke Fokkema
Secretaris	Pietie Visser
Overige leden	Germ Schiphof
	Harmke Bijlsma Johnson
	Jouke de Jong
	Tetsje Politiek

Kerkhof

Op verzoek van nabestaanden zijn dit jaar twee graven geruimd.

Vier graven zijn “verkocht” dan wel in optie genomen.

In 2017 zijn de grafdelvers drie keer nodig geweest. Vier keer is een urn bijgeplaatst. Ook hiervoor krijgen de grafdelvers het verzoek het “graf” te graven.

De inning van de kerkhof onderhoudsbijdragen van nabestaanden voor 2017 is afgerond.

Voor twee graven werd de bijdrage niet betaald.

We hebben geattendeerd op de mogelijkheid tot afkopen van de onderhoudsbijdrage.

In augustus/september worden de nieuwe nota's verstuurd voor 2018.

Onze stichting beschikt over een verouderd begrafenisreglement. In 2017 is een concept geschreven voor het nieuwe Kerkhof-reglement.

Commissie beheer kerkhof

Commissie beheer kerkhof:

Germ Schiphof

Jouke de Jong

Reinder Politiek

Voor begraven contact opnemen met:

Rennie Niezink of

Bert van de Marel of evt.

Reinder Politiek

Kerkhof onderhoud:

Teake Hoitinga

Grafdelvers:

Bert van de Marel

Bob van de Marel

Onderhoudscommissie

De leden zijn:

Jan Baars

Rutmer Mekenkamp

Huib Rutten

De onderhoudscommissie is zeer belangrijk voor onze Stichting. Veel dure restauraties zijn nodig omdat er in het verleden geen of slecht onderhoud is gepleegd.

Onze Laurentiuskerk is zeven jaar geleden met veel geld van de overheid, verschillende fondsen en bijdragen van particulieren gerestaureerd. Het is daarom vanzelfsprekend dat er een morele plicht is om het monument in goede staat te houden. De onderhoudscommissie heeft ieder jaar de beschikking over € 3.000,- voor het nodige onderhoud.

Deze commissie houdt de vinger aan de pols als het gaat om een goede staat van onderhoud. Hun aanknopingspunt voor het onderhoud is omschreven in een uitgebreid rapport van de Monumentenwacht wat één keer in de vijf jaar gemaakt wordt. Bovendien vindt er ieder jaar een dak inspectie plaats en worden kapotte leien vervangen. Lekkages zorgen meestal voor een grote schade als het niet snel hersteld wordt.

De commissie maakt zelf een verslag van de onderhoudswerkzaamheden en geeft aan wat in de komende jaren aangepakt moet worden.

Rondleiders

Zoals bijna gebruikelijk zijn we het seizoen begonnen met een excursie: onze voorzitter van de stichting was al heel vaak uitgenodigd voor een tegenbezoek aan de Laurentiuskerk Raerd. Daar hebben we een interessante rondleiding en een gastvrije ontvangst gehad door de heren Willem Hansma en Jelle Rollema.

Als rondleiders hebben we het echt minder druk gehad in 2017 dan in de eerste jaren na de restauratie.

Henk de Haan heeft o.a. de volgende rondleidingen gedaan: familie Tichelaar reünie, zijn schildersgroep en de reünie van zijn vroegere Doopsgezinde Jongerengroep.

We hebben van 1 juli t/m 9 september twaalf Tsjerkepadmiddagen gedraaid. Het waren gezellige middagen met gemiddeld vijftien bezoekers. Dolf van Weezel Errens hield een lezing over Rome en de Reformatie in relatie met onze Laurentiuskerk; pianomuziek van de heer Bezembinder, gitaarspel van Tom Edskes en orgeltonen van Herman v.d. Ende hebben vijf van deze middagen extra inhoud gegeven.

Concerten

In het afgelopen jaar zijn er weer een achttal concerten georganiseerd. Hoogtepunten waren het 2^e concert van Carel Kraayenhof en de Argentijnse pianist Pablo Dobal en het concert van Shunske Sato viool en Shuan Chai piano. Otto Roelofsen zorgt ervoor dat alle concerten uitblinken door een hoog niveau.

De bezoekers komen voornamelijk uit de regio van Harlingen Franeker en Bolsward. De concerten leveren over het gehele jaar financieel een bescheiden overschot op. De affiches zijn gestandaardiseerd qua vormgeving en worden verzorgd door Ganna Stormbroek. Foto's van de concerten worden gemaakt door Hieke Bijlsma. Jouke de Jong verzorgt de programma's. Wij danken alle vrijwilligers die bij deze concerten assisteren.

De kerk werd twee keer verhuurd voor een concert: een jubileum concert van Kimsword Delight o.l.v. Anna Bonnema en een kerstconcert van Vocal Chain.

Kerkdiensten

Het gebruik van de Laurentiuskerk voor kerkdiensten wordt door het bestuur op prijs gesteld. Er zijn in het afgelopen jaar weer een tiental diensten van de samenwerkende kerken van Kimsward en Arum georganiseerd.

Jaarvergadering

De jaarvergadering werd gehouden op maandagavond 10 april 2017. Het bestuur van de Stichting is van oordeel dat zij verantwoording aflegt voor alle activiteiten, het onderhoud en het financiële beheer. Dat is ook verplicht in verband met de ANBI-status die er voor zorgt dat wij geen belasting hoeven te betalen.

De Laurentiuskerk is een top monument en wordt gerekend bij één van de mooiste kerken van Friesland. En die kerk is er voor ons hele dorp. Wij zijn daarom ook trots op het feit dat wij meer dan 200 donateurs hebben die ook een forse financiële bijdrage leveren aan de instandhouding van het monument. Ook vooral aan die donateurs willen wij uitleggen hoe wij het geld besteden.

Na de pauze is een verhaal over het Fries zilver verteld door de directeur van het Hannemahuis in Harlingen, drs. Hugo ter Avest. Hij besteedde ook veel aandacht aan het Avondmaalszilver van de Laurentiuskerk. Dat kostbare zilver is permanent uitgesteld in het museum in Harlingen. Een goede plek in onze ogen.

Bijzondere activiteiten

- Er is een filmopname gemaakt bij het beeld van Grutte Pier. Daarbij waren aanwezig de maker van het beeld Anne Woudwijk, misschien wel de meest bekende beeldhouwer van Fryslân, en Hans Wiegel de oud commissaris van de koningin in Fryslân. Er wordt in het kader van Leeuwarden Culturele Hoofdstad een overzichtstentoonstelling gemaakt van het werk van deze kunstenaar en een documentaire over het leven en werk van deze kunstenaar. Hans Wiegel heeft in de tachtiger jaren dit beeld onthuld.

- De jaarlijkse bijeenkomst met de Voogden van Franeker die het graf van Ida van Tiara en en het interieur inspecteerden heeft weer plaats gevonden. Daarbij heeft Rutmer Mekenkamp een inleiding verzorgd over de bouwhistorie van de Laurentiuskerk. Dat verhaal is met prachtige illustraties in een fraai boekje vastgelegd en onder meer beschikbaar gesteld aan onze veertien rondleiders. De grafinspectie is een jaarlijkse traditie die al meer dan 300 jaar bestaat. De Voogden schenken dan € 1000,- voor het onderhoud van de kerk.

- Het communicatieplan van onze stichting is vastgelegd. Dit document geeft een beeld van onze organisatie en de vele relaties waarmee een contact bestaat. Voor ons bestuur is het een belangrijke informatiebron en het is voor de continuïteit van de organisatie van belang.

- De kerstzangmiddag georganiseerd door Lien en Bert Borkus was in de afgelopen jaren een groot succes. Dit jaar kon deze activiteit geen doorgang vinden vanwege de ernstige ziekte van de inmiddels overleden Lien Borkus. Het bestuur beraadt zich op de ontstane situatie en zal zoeken naar mogelijkheden om deze waardevolle en gewaardeerde activiteit voort te zetten.
- De kerk werd het afgelopen jaar verschillende keren gebruikt voor trouw- en rouwdiensten.
- De imposante grafsteen van Jan Timmer is het afgelopen jaar opgeknapt. Wij hebben in Kimsward niet voor niks een Jan Timmerstraat. Hij was een belangrijke figuur in de historie van ons dorp. Het is dan ook mooi dat het verwaarloosde graf is opgeknapt.
- Er is bij de kerk aan de straat een zeildoek geplaatst met de aankondiging: “de kerk is open”. Veel voorbijgangers denken dat de kerk gesloten is, zoals de meeste kerken. Onze monumentale kerk is in de zomermaanden van 1 mei tot 1 oktober alle dagen van 10.00 – 17.00 uur open. Nu ziet iedereen dat. In ons gastenboek zien we dat door deze aankondiging meer mensen de kerk bezoeken.